

Europese lampen worden energievriendelijker

De EU heeft nieuwe vereisten inzake energierendement ingevoerd waaraan lampen geproduceerd voor de EU-markt vanaf 1 september 2009 moeten voldoen.

Traditionele gloei- en halogeenlampen zullen tegen het einde van 2012 geleidelijk van de markt verdwijnen.

Er werd echter voor gezorgd dat de consument alternatieven aangeboden krijgt, namelijk lampen die dezelfde lichtkwaliteit of een grotere energiebesparing bieden.

Dit document beschrijft de inhoud van de maatregel, de beschikbare alternatieven op het vlak van lampen, de voordelen voor de consument en enige achtergrondinformatie over het wetgevingsproces.

In verband met de overgang zouden we graag het volgende benadrukken:

- Naast compacte fluorescentielampen zullen ook verbeterde gloeilampen met halogeentechnologie en lichtdioden (LED's) beschikbaar zijn als alternatief voor de conventionele gloeilampen. Verbeterde gloeilampen produceren ook licht door gloeiing en bieden exact dezelfde lichtkwaliteit als conventionele gloeilampen.
- De verworpen lampen zullen op 1 september nog niet uit de winkelrekken verdwijnen. Kleinhandelaars mogen hun bestaande voorraden verkopen.
- Er is al veel beweerd over compacte fluorescentielampen (CFL's, soms ook energiebesparende lampen genoemd). In het bijgevoegde document met veelgestelde vragen vindt u meer gedetailleerde informatie over hun prestaties, kostenbesparing, milieu-impact en gezondheidsgerelateerde kwesties. [binnenkort]

Wat verandert er voor de consument? - besparing van energie en geld

Conventionele gloei- en halogeenlampen die niet aan de vereisten voldoen, zullen vanaf 2009 en tot 2012 geleidelijk van de EU-markt weggenomen worden.

Er zijn echter veel alternatieven die dezelfde lichtkwaliteit en/of een grotere energiebesparing bieden, waaronder:

- Verbeterde gloeilampen met halogeentechnologie, met identiek dezelfde vorm en lichtkwaliteit als traditionele gloeilampen
- efficiënte compacte fluorescentielampen met een lange levensduur
- efficiënte lampen met de nieuwste technologie, lichtdioden (LED's)

Al deze lampen betekenen voor de gebruiker een belangrijke vermindering van de totale kostprijs gezien de lagere consumptie, zelfs ondanks de hogere aankoopprijs. De kostenbesparing kan oplopen van € 25 tot € 50 per jaar, afhankelijk van de grootte van het gezin en de keuze van alternatieve lampen.

De beschikbare alternatieven - een ruimere keuze aan lampen

Verbeterde gloeilamp (energielabel C, halogeenlamp gevuld met xenongas)

	<p>Deze lamp verbruikt ongeveer 20-25 % minder energie voor eenzelfde lichtoutput vergeleken met de beste conventionele gloeilampen. Ze straalt licht uit van dezelfde kwaliteit als conventionele gloeilampen, maar gaat bij een normaal gebruik twee keer langer mee (2 jaar). De afmetingen zijn volledig compatibel met bestaande verlichtingstoestellen en de lamp kan worden gedimd op alle dimmers.</p>
---	--

Verbeterde gloeilamp (energielabel B, halogeenlamp met infraroodcoating)

	<p>Deze lamp verbruikt ongeveer 45 % minder energie voor eenzelfde lichtoutput vergeleken met de beste conventionele gloeilampen. Ze straalt licht uit van dezelfde kwaliteit als conventionele gloeilampen, maar gaat bij een normaal gebruik drie keer langer mee (3 jaar). De lamp kan worden gedimd op alle dimmers.</p>
--	--

Compacte fluorescentielamp (CFL)

	<p>CFL's bestaan uit fluorescentiebuizen die 65 tot 80% minder energie verbruiken dan conventionele gloeilampen. Ze staan bekend als geldbesparend en kunnen 6 tot 15 jaar meegaan, afhankelijk van het type en het gebruik (tegenover 1 jaar voor een gloeilamp). Er bestaan modellen in alle vormen en vele ervan kunnen gedimd worden.</p> <p>CFL's zijn ook verkrijgbaar met een omhulsel dat de buizen verbergt en ze nog meer op gloeilampen doet lijken.</p>
---	---

Lichtdioden (LED's)

LED's zijn een snel opkomende technologie en hun efficiëntie is vergelijkbaar met die van de CFL's, hoewel ze geen kwik bevatten en zelfs nog langer meegaan. LED's voor kamerverlichting bevinden zich vandaag nog in een beginstadium van vercommercialisering, maar ze vervangen nu al zowel heldere als niet-heldere lampen. Waarschijnlijk zullen ze in de nabije toekomst een alternatief worden voor het hele assortiment lampen.

Compacte fluorescentielampen - tips voor aankoop en gebruik

- Alvorens een compacte fluorescentielamp te kiezen, controleer het volgende op de verpakking:
  - De hoeveelheid geproduceerd licht: 1300-1400 lumen voor het equivalent van een gloeilamp van 100W, 920-970 lumen voor 75W, 700-750 lumen voor 60W, 410-430 lumen voor 40W en 220-230 lumen voor 25W
  - De kleurtemperatuur (2700K of 'warm wit' om te ontspannen, meer dan 4000K of 'koud wit' om te werken)
  - Of de lamp gedimd kan worden (als dat nodig is)
  - Of de lamp probleemloos heel vaak aan- en uitgeschakeld kan worden (als dat nodig is)
  - Of de lamp functioneert bij heel lage temperaturen als ze bedoeld is voor gebruik buitenshuis
- Gooi een fluorescentielamp nooit in de vuilnisbak - maak gebruik van specifieke terugbreng- of ophaaldiensten.
- Als de lamp per ongeluk breekt, verlucht dan eerst de kamer voor u de lamp met een nat doekje reinigt. Vermijd huidcontact met de brokstukken. Gebruik geen stofzuiger.

De voordelen van de maatregel

De maatregel biedt voordelen voor de bevolking, het milieu en de economie.

Er zal tegen 2020 jaarlijks ongeveer 40TWh bespaard worden - het equivalent van het energieverbruik van 11 miljoen Europese gezinnen tijdens eenzelfde periode. Bovendien, en dat is cruciaal, zal de maatregel leiden tot een jaarlijkse vermindering in CO₂-uitstoot die tot 15 miljoen ton kan bedragen. Een van de doelstellingen van de EU bestaat erin de broeikasgasuitstoot met 20% te verlagen tegen 2020.

Er zal jaarlijks ongeveer 5 miljard euro bespaard en in de Europese economie geherinvesteerd worden. Uiteindelijk zal de totale elektriciteitsrekening van een gemiddeld gezin jaarlijks tussen € 25 en € 50 minder bedragen, afhankelijk van de grootte van het gezin en van de hoeveelheid en het type gebruikte verlichting.

Reikwijdte van de maatregel

Lampen die niet voldoen aan de minimumvereisten inzake energierendement en prestaties (bv. duurzaamheid) zullen vanaf september 2009 tot 2012 geleidelijk van de EU-markt weggenomen worden. Verdere maatregelen voor reflectorlampen zoals schijnwerpers zijn gepland.

In de maatregel wordt een onderscheid gemaakt tussen 'heldere' (transparante) en niet-heldere lampen.

Niet-heldere lampen zullen moeten behoren tot klasse A van het energielabel dat de EU toekent aan lampen, dat betekent een energiebesparing van minstens 75% in vergelijking met traditionele gloeilampen. Enkel compacte fluorescentielampen en LED-lampen kunnen een dergelijk hoog rendement halen. Consumenten die andere lamptechnologieën wensen om esthetische redenen of wegens de afmetingen kunnen heldere lampen kopen.

Ondertussen zullen ook inefficiënte heldere lampen geleidelijk van de markt verdwijnen. Vanaf september 2009 moeten equivalenten van heldere gloeilampen van minstens 100W met efficiëntere technologieën vervaardigd worden (bv. efficiënte halogenen). Deze wattagemaximatie zal tot 2012 geleidelijk lager gelegd worden (75W in 2010, 60W in 2011, 40W en minder in 2012).

Er worden ook nieuwe vereisten ingevoerd inzake de functionaliteit van lampen (ontbrandingstijd, levensduur, enz.), zodat op de markt enkel kwaliteitslampen toegelaten zullen worden die aan de verwachtingen van de gebruikers voldoen. De verpakking zal ook bijkomende productinformatie moeten bevatten om de consument te helpen de juiste keuze te maken voor het beoogde doel.

De maatregel geldt voor lampen die vanaf 1 september 2009 vervaardigd en verkocht worden door de fabrikant of de importeur. Groot- en kleinhandelaars zullen zelfs na die datum hun bestaande voorraad verder kunnen verkopen. Dat betekent dat de afgewezen lampen slechts geleidelijk uit de winkelrekken zullen verdwijnen.

Het wetgevingsproces

Deze maatregel inzake lampen voor huishoudelijk gebruik behoort tot een reeks maatregelen die de Europese Commissie op vraag van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie onder de richtlijn ecologisch ontwerp voor energieverbruikende producten (2005/32/EG) ingevoerd heeft om het energierendement en de milieuprestaties van meer dan 30 productgroepen (bv. televisies, wasmachines, elektrische motoren, boilers, enz.) te verbeteren.

De maatregel inzake lampen voor huishoudelijk gebruik werd voorbereid na een diepgaande technische en economische studie en uitgebreid overleg met alle betrokken partijen waaronder consumentenorganisaties, milieu-ngo's en fabrikanten van lampen en verlichtingstoestellen. De maatregel werd goedgekeurd door de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement en formeel aangenomen door de Commissie op 18 maart 2009 (Verordening nr. 244/2009 van de Commissie inzake ecologisch ontwerp voor niet-gerichte lampen voor huishoudelijk gebruik).